

SVETOVÁ VOJNA ZA DVERAMI?

23.06.2025

V článku predstavujeme naše úvahy o tom, ako môže potenciálna vojna medzi Izraelom a Iránom spustiť vlnu konfliktov alebo až svetovú vojnu so zapojením svetových mocností s najvážnejšími dôsledkami.

OČAKÁVAŤ ESKALÁCIU?

Eskalácia konfliktu je podľa nášho názoru v krátkodobom horizonte už veľmi pravdepodobná. Izrael svojimi krokmi zašiel tak ďaleko, že podľa všetkého už nebude možné ďalšej eskalácii zabrániť. Ak by v najbližšej dobe došlo k určitému prímeriu a dohode, tak len s cieľom pripravenia sa na vojnu v budúcnosti.

USA sťahujú svoju flotilu okolo lietadlovej lode USS Nimitz z Tichého oceánu k Blízkemu východu. Po jej priplávaní by mali mať Američania v oblasti zhruba toľko lodí ako pred inváziou do Iraku. Minulý týždeň presťahovali enormné množstvo tankovacích lietadiel do Európy a na základne v blízkosti Blízkeho východu. Svoje moderné neviditeľné bombardéry B-2 mali v oblasti pripravené už pred niekoľkými mesiacmi.

Po svojom priamom útoku na iránske jadrové zariadenia Američania presiahli všetky medze už aj beztak ochromeného medzinárodného práva, keď tak spravili potom, čo len nedávno avizovali, že rokovania s Iránom prebiehajú úspešne. Ako sme o tom písali v našom predošlom článku, tak za Trumpom stojí silná proizraelská lobby a Izrael potrebuje americkú pomoc minimálne aj v útokoch na iránske hlboké podzemné základne, kvôli americkým bombám GBU-57, ktoré sú svetovou špičkou z hľadiska možností útočiť na tie najhlbšie ukryté zariadenia.

Aktuálne informácie naznačujú, že USA to s iránskymi rokovaniami vôbec nemysleli vážne a súčasná eskalácia bola vopred naplánovaná. Je známe, že USA mali už dávno záujem o útok na Irán a existovali k tomu aj rôzne plány a uskutočnené cvičenia. Otázne je, čo môžu Američania a Izraeliti dosiahnuť. Irán je prakticky bezmocný voči izraelským a americkým vzdušným útokom, nakoľko majú veľmi zastaralé vzdušné a protivzdušné sily. Problémom by však mohla byť iránska pozemná operácia, na ktorú Izrael určite nemá a mohla by byť mimoriadne komplikovanou situáciou aj pre schopnosti reagovania zo strany USA. Čo však môže nastať je, že Irán môže potenciálne aj s nemalým množstvom partnerov a podporovateľov spustiť pozemný útok na Izrael cez územie Sýrie, čomu by mohol byť miestny islamistický režim naklonený. Súčasné vzdušné ostreľovanie nemôže Irán dlhodobo znášať a tento krok môže spraviť v zmysle známeho príslovia - najlepšia obrana je

útok, nakoľko Irán má jedinou šancu zvíťaziť na zemi. Pre porovnanie - Irán má vyše 90 miliónov obyvateľov a Izrael okolo 10. V prípade úspešného pozemného útoku Iránu by už mohol byť Izrael nútený použiť nukleárne zbrane, ktorými disponuje, v záujme vlastného prežitia, resp. jeho vládneho režimu. Ako sme písali v našom predošlom článku, tak Irán momentálne bude s vysokou pravdepodobnosťou meniť svoju stratégiu a bude sa snažiť získať nukleárny arzenál, čo najskôr. Nedá sa vylúčiť ani pomoc jeho partnerov podobne, ako to bolo v prípade Pakistanu, nakoľko sa "šušká", že za úspechom jeho jadrového programu stojí Čína.

CESTA K SVETOVEJ VOJNE

Pre anti-americké mocnosti je Irán veľmi spoľahlivým partnerom na rozdiel od takej Indie, ktorá napriek svojej účasti v alterglobalistických projektoch ako BRICS sa zúčastňuje aj partnerstva s USA v rámci tzv. Quad partnerstva v Tichom oceáne. Aj z toho dôvodu je strata takéhoto partnera pre Rusko a Čínu neprijateľná, preto treba počítať, že v prípade vojny bude dostávať Irán určitú podporu aj zo zahraničia. Možnosti sú minimálne pre Rusko obmedzené kvôli aktívnemu zapojeniu sa na Ukrajine, ale aj to sa môže zmeniť, ak by USA aktívne operovali na Blízkom východe, prípadne potenciálne aj v Pacifiku, tak by vojna na Ukrajine mohla veľmi rýchlo skončiť z dôvodu, že by Amerika už nebola fyzicky schopná Ukrajinu podporovať.

Ako bola podobná situácia tej súčasnej predpovedaná našim predsedom na začiatku roku 2024, tak svetové mocnosti majú z jednej strany záujem na zvýšenej konfliktnosti, nakoľko by sa im v prípade americkej angažovanosti voči Iránu rozviazali ruky, ako napríklad pre Čínu, ktorá by v prípade aktívneho zapojenia USA vo vojne na Blízkom východe a potenciálne aj v iných regiónoch mala väčšie šance na úspech v celi podľa všetkého pripravovanej invázie na Taiwan.

POTENCIÁLNY SCENÁR

Izrael spolu s USA majú zdá sa v pláne zvrhnúť miestny iránsky teokratický režim, ktorý považuje izraelský štát za diabolský. Úplná okupácia Iránu je veľmi nepravdepodobná. Pokúsiť sa o prevrat môžu hybridnými metódami a aktívnym bombardovaním s cieľom likvidácie vedenia krajiny a podlomenia miestnej morálky, na čo môže Irán neskôr reagovať pokusom o pozemný útok na Izrael. Irán tiež môže potenciálne sformovať veľkú koalíciu moslimských krajín pre dosiahnutie svojich cieľov. Podľa moslimskej eschatológie je predpovedané, že takáto vojna sa v tzv. posledných časoch udeje a tento fakt by mohol moslimov spájať. Na druhú stranu mnohé moslimské krajiny ako napríklad Saudská Arábia a Turecko majú aj spoločné záujmy s Izraelom, hlavným faktorom je ekonomická spolupráca. Otázne je, čo preváži, nakoľko miestne obyvateľstvo v moslimských krajinách, ktoré sa

snažia o spoluprácu s Izraelom veľmi súcití s moslimami v Palestíne a tlačí svoje vlády na odpor voči Izraelu.

Táto predpokladaná vojna s vysokou pravdepodobnosťou môže spustiť ďalšiu vlnu konfliktov, o mnohých píšeme v našom staršom článku, je veľká šanca, že by sa obnovil konflikt medzi Arménskom a Azerbajdžanom (viac tu), nakoľko Azerbajdžan je blízkym spojencom Izraela z geopolitických dôvodov, ktoré prevládajú nad náboženskou blízkosťou s Iránom. Azerbajdžan by mohol využiť ochromenosť Iránu a obsadiť Sjunikský koridor na území Arménska, čomu chcel Irán vždy zabrániť, aby mal na severe spoločné hranice aj s Arménskom pre prípad alternatívnej cesty Sever-Juh do Ruska mimo Azerbajdžanu.

Otázny by bol postoj Turecka, ktoré je hlavným spojencom Azerbajdžanu, celá táto vojna by mohla otriasť už beztak nestabilným režimom Erdogana, ktorý by sa mohol snažiť odvrátiť pozornosť od vnútorných problémov vojnou s Gréckom o jeho ostrovy. Toto všetko by mohlo jeho režim nakoniec položiť. Konflikt Turecka a Grécka by sa mohol do určitej miery dotýkať aj nás ako členov NATO. A blízko nás to momentálne vrie v Bosne a Hercegovine a vzplanúť môže opäť aj Kosovo.

Ako sme spomínali v minulosti, momentálne je enormné množstvo konfliktov zamrazených len preto, lebo zúčastnené strany sa obávajú intervencie z vonku,. Čím viac vojen s priamym zapojením veľkých mocností bude, tým je väčšia šanca, že sa spustí reťazová reakcia.